

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ 12,500 mk:n suuruisen avustuksen Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistykselle Vallilan ulkoilmanäyttämöä edellisenä syksynä kohdanneen vahingon teon vaatimien korjaustöiden suorittamiseen.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimisto. Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty määräraha kiinteistötoimiston kansliaosaston sihteerin T. Törnblomin palkkaamista varten heinäkuun loppuun saakka avustavana toimistopäällikkönä hoitamaan eräitä toimiston käsiteltäviä laajakantoisia kysymyksiä sekä samalla tilapäisen sihteerin palkkaamista varten ²⁾. Tämän järjestelyn jatkamiseksi kertomusvuoden loppuun saakka kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan ylittämään kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa 41,053:30 mk, mikä määrä oli laskettu huomioiden avustavan toimistopäällikön palkkauksessa sodan aikana sen johdosta syntynyt 2,146:70 mk:n säästö, että hänelle hänen sotapalvelusajaltaan suoritettiin ainoastaan hänen vakinaisen virkansa palkka.

Kiinteistötoimiston avoimeksi julistettuun toimistopäällikön virkaan valittiin ⁴⁾ insinööri J. A. Savolainen.

Puu- tai puuhiilikaasuttimien hankkiminen kiinteistölautakunnan autoihin. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ kiinteistölautakunnalle 80,000 mk 3 puu- tai puuhiilikaasuttimen hankkimiseksi.

Kiinteistömäärärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 30,000 mk vajarakennuksen rakentamiseksi Talin taimistoon, koska kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sitä varten merkitty määräraha ei ollut riittävä. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁶⁾ käyttämään ensiksi mainittu määräraha jo kertomusvuonna.

Valtuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan siirtämään kertomusvuoden v:n 1939 talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto sisältyvässä määrarahassa Yleis- ja rekisterikarttojen valmistus syntynyt säästö, 62,602:50 mk, sekä luvun Maatalousosasto määrarahassa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet syntynyt säästö, 5,604 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista Humalistonkadun vedenheittolaitoksen sisustamiseen myönnetty 18,500 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahoiksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Urheilukentät 78,900 mk:n suuruisen määrärahan Käpylän urheilukenttä, valonheittäjävalaisimien sekä puhelimien hankki-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 38 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 58. — ³⁾ Kvsto 29 p. toukok. 13 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 10 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 15 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 30 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §.

minen kokonaisuudessaan ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 2,400 mk, 11,000 mk:n suuruisen määrärahan Annalan urheilukenttä, uuden käymälän rakentaminen kokonaisuudessaan ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 350 mk, määrärahasta Vallilan urheilukenttä, pukeutumissuojan rakentaminen ja valonheittäjävalaisimia 38,295: 50 mk, määrärahasta Pallokenttä, aitaus 626,071 mk ja määrärahasta Pallokenttä, rinnekatso, jota oli oikeutettu ylittämään 1,305,000 mk ¹⁾, 1,160,810: 75 mk.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään seuraavia v:n 1939 määrärahoja alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston luvun määrärahaa Matkakulut 7,950 mk sekä maatalousosaston luvun määrärahoja Rakennukset 55,000 mk ja Korot konttokuranttitilistä kaupungin kassassa 13,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää v:n 1939 talousarvion kiinteistöjen pääluokan lukuun Kansanpuistot sisältävää määrärahaa Kaluston hankinta 3,250 mk ja lukuun Urheilu- ja pallokentät sisältävää hallinto- ja hoitomäärärahaa Lämminvesisuihkun kaasunkulutus 1,920: 90 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään v:n 1939 talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Erinäiset menot sisältyviä käyttövarojaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin 154,153: 95 mk.

Kulosaaren silta. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ kaupunginhallituksen enintään 200,000 mk:lla ylittämään kertomusvuoden määrärahaa Kuloaaren sillan käyttö- ja korjauskustannukset eräiden välttämättömien sillankorjaustöiden suorittamiseksi.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Lepolantien jatkamiseksi tarvittavien maa-alueiden lunastaminen. Lepolantien jatkamista varten Väliatalontieltä Tuomarinkylän omakotialueelle kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ostaa Osuusliike Elannon omistamasta tilasta RN 3^{26a} n. 390 m²:n suuruisen maa-alueen ja herra O. Salon omistamasta tilasta RN 3²⁶ n. 1,308 m²:n suuruisen maa-alueen 40 mk:n suuruisesta kauppahinnasta m²:ltä myöntäen tarkoitukseen 67,920 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä.

Kaupungin omistamien tonttien myynnissä noudatettavat periaatteet. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ tehdä kaupungin omistamien, vahvistettuun asemakaavaan merkittyjen, rakennettaviksi tarkoitettujen tonttien myynnissä noudatettavaksi aikaisemmin hyväksymiinsä ehtoihin ⁸⁾ eräitä väliaikaisia lisäyksiä ja muutoksia olemaan voimassa kertomusvuoden lokaan 30 p:stä v:n 1941 loppuun.

Vallilan kaupunginosan tonttien luovutusmuodon vahvistaminen. Sisäasiainministeriön vahvistettua Vallilan eli XXII kaupunginosan asemakaavan ⁹⁾, kiinteistölautakunta kaupunginvaltuuston kehoituksesta ¹⁰⁾ laaditutti

¹⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 82. — ²⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 31 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 34 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 14 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 30 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 17 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 143. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 54. — ⁹⁾ Vrt. tämän kert. s. 54. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 55.

ehdotuksen sen tonttien vuokrauksessa noudatettaviksi ehdoiksi, minkä jälkeen valtuusto päätti¹⁾:

että Vallilan kivitalotonttien uusissa vuokrasopimuksissa asetetaan vuokran perusteeksi 20 %:lla alennettu tontin myyntihinta;

että tässä vuokrauksessa ei sovelleta tontinvuokralakia;

että kyseisten tonttien vuokra määrätään virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvaiseksi valtuuston Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokrauksesta²⁾ päättämällä tavalla, kuitenkin niin, että vuokran tarkistus mainituin määräajoin toimitetaan vasta silloin kun indeksi on noussut tai laskenut vähintään 20 % perusindeksistä;

että vuokraehdot muissa suhteissa ovat tavanmukaiset;

että, jos vuokraajat haluavat lunastaa tonttinsa omakseen vallitsevaa hintatasoa vastaavasta hinnasta, niin heidän on jätettävä ilmoituksensa tontin luovutusmuodon valinnasta kiinteistölautakunnalle viimeistään lokakuun 31 p:nä 1940, allekirjoitettava kauppakirja ja suoritettava myyntiehtojen mukainen käteismaksu viimeistään joulukuun 31 p:ään 1940 mennessä ja suoritettava kauppahinnan loppuosa tammikuun 25 p:nä 1939 voimassa ollein maksuehdoin; sekä

että myöhemmin esitetyt lunastusvaatimukset käsitellään kukin erikseen ja myyntihinta määrätään silloisen hintatason mukaiseksi.

Alueen luovuttaminen oy. Mahoganyille. Raastuvanoikeus oli heinäkuun 31 p:nä 1939 oikeuttanut Oy. Mahoganyyn asemakaavalain 26 §:n nojalla 653,250 mk:n hinnasta lunastamaan kaupungille kuuluvan 448,1 m² käsiteltävän osan³⁾ uudelleenmuodostetusta Lauttasaarenkadun tontista n:o 2, ollen kauppahinta maksettava viimeistään saman vuoden joulukuun 21 p:nä. Puhjenneen sodan takia kaupunki kuitenkin sittemmin myönsi lykkäystä maksun suorittamisessa ehdoin, että yhtiö suoritti 6 %:n viivästymiskoron. Kauppahinta korkoineen, yhteensä 666,097: 25 mk, suoritettiin kertomusvuoden huhtikuun 19 p:nä, minkä jälkeen kaupunki yhtiölle lähettämässään kirjelmässä totesi, että yhtiön maksuvelvollisuus täten oli täytetty ja lunastetun alueen omistusoikeus siten siirtynyt sille. Yhtiön lainhuudatusanomuksen raastuvanoikeus kuitenkin elokuun 12 p:nä hylkäsi, koska kaupunki ei ollut antanut yhtiölle erityistä luovutuskirjaa eikä maksusuoritusta voitu katsoa sellaiseksi toimeksi, jota tarkoitetaan toukokuun 31 p:nä 1940 puhevallan tai oikeuden säilyttämisestä sodasta johtuneissa poikkeuksellisissa oloissa annetun lain 5 §:ssä. Oy. Mahoganyyn ilmoitettua aikovansa valittaa tästä raastuvanoikeuden päätöksestä, kaupunginvaltuusto, tahtoen myötävaikuttaa valituksen hyväksymiseen, päätti⁴⁾ ilmoittaa yhtiölle, että kaupunki, siihen katsoen, että lunastushinnan suorittaminen oli tapahtunut kaupungin suostumuksella raastuvanoikeuden päätöksessä mainitussa ajassa ja lunastus oli kaupungin puolesta vastaanotettu, totesi, että lunastusmenettely, jolla alueen omistusoikeus oli siirtynyt yhtiölle, oli saatettu loppuun kauppahinnan tultua suoritetuksi ja että tontin eri osat siten olivat joutuneet kuuluviksi yhtiölle ainoana omistajana; sekä että asemakaavalain 27 §:ssä mainittu kaupungin toissijainen lunastusoikeus täten kaupungin mielestä oli rauennut ja että kaupunki nimenomaan luopui tästä oikeudesta, mikäli se lain mukaan katsottiin sille kuuluvaksi. Sitä paitsi valtuusto päätti⁴⁾ siinä tapauksessa, että raastuvanoikeuden päätös

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 28 §. — ²⁾ Ks. v:n 1935 Kunnall. asetuskok. s. 43. — ³⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 51 ja 212. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 30 §.

sai lain voiman, vapaaehtoisella kaupalla luovuttaa kyseisen tontinosan Oy. Mahoganyille 666,097: 25 mk:n suuruisesta jo suoritetusta kauppahinnasta.

Alueen luovuttaminen invaliidien huoltolaitosta varten. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾:

myymään ilman huutokauppaa Invaliidisäätiön huoltolaitoksen rakennuspaikaksi Ruskeasun alueelta Reijolan korttelista n:o 729, kiinteistötoimiston laatimasta piirustuksesta tarkemmin osoitetulta paikalta, 10,000 m²:n suuruinen tontti 3,360,000 mk:n kauppahinnasta, joka sai jäädä korottomaksi lainaksi ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin pitkäksi aikaa kuin tontti oli säätiön hallussa ja sitä käytettiin invaliidien huoltolaitostarkoituksiin ehdoin, että säätiö suostui mahdollisen sopimuksen tekoon kaupungin käytettäväksi vastaisuudessa tulevista laitoksen potilas- ja oppilaspaikoista; että talon rakennuspiirustukset ja kustannusarviot alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi; että tontille kolmen vuoden kuluessa valtuuston päätöksen tekopäivästä lukien rakennettiin suunnitellunlainen invaliidien huoltolaitos uhalla, että kauppahinta muuten lankesi kokonaisuudessaan maksettavaksi; että säätiö yksin kustansi tontin yhdistämisen viemäriverkostoon; ja että muussa suhteessa noudatettiin vahvistettuja asuntonttien myyntiehtoja; sekä

vuokraamaan Invaliidisäätiölle n. 20,000 m²:n suuruinen puistoalue edellä mainitun tontin lounaispuolelta 30 vuodeksi käytettäväksi virkistysalueena huoltolaitoksen yhteydessä 1 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä ehdoin, että vuokraoikeus heti päättyi, ellei puistoaluetta käytetty kyseisen huoltolaitoksen tarkoituksiin; että kaupungilla oli oikeus muuttaa puistoalueen suuruutta ja rajoja, jos laadittava ympäristön asemakaava sitä vaati tai kaupunki tarvitsi aluetta; ja piirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi, jos alue aidattiin.

Nilsiantien tonttien n:ot 7 ja 9 myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ ilman huutokauppaa myymään XXII kaupunginosan korttelissa n:o 703 olevat Nilsiantien tontit n:ot 7 ja 9 Lääketehdas Orion oy:lle, edellinen 222,200 mk:n ja jälkimmäinen 233,200 mk:n suuruisesta kauppahinnasta sekä muuten kaupunginvaltuuston vahvistamien Vallilan kivitonttien lunastamista koskevien ehtojen ³⁾ mukaisesti.

Alueen varaaminen HAKA:n rakennustoimintaa varten. Suostuen Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n anomukseen mahdollisesta asemakaavan muuttamisesta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ varata osuuskunnan rakennustoimintaa varten XXII kaupunginosan korttelit n:ot 580 a ja 580 b käsittävän alueen ehdoin:

että osuuskunta ottaa tonteista haltuunsa n. 1/3 viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1941, 1/3 viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1942 ja loput viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1943;

että luovutusmuotona käytetään joko vuokrausta tai myyntiä valtuuston Vallilan kivitonttien suhteen kertomusvuonna tekemän päätöksen ⁵⁾ edellyttämin tavoin;

että tonttien vuosivuokrat ja hinnat ensimmäisessä luovutuksessa määritellään vallitsevien, kaupunginhallituksen vahvistettavien vuokrain ja hintain mukaisesti mutta heinäkuun 1 p:n 1941 jälkeen tapahtuvissa luovutuksissa silloin vallitsevan hinta- ja vuokratason mukaisesti;

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 29 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 10 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 47. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 26 §.

että vuokra-aika, vuokrauksen tullessa kysymykseen, on 60 vuotta; että yhtiön kertomusvuonna toimeenpantavaksi suunnitteleman piirustuskilpailun tuloksen perusteella mahdollisesti laadittavan asemakaavanmuutoksen sallima bruttohuoneluku on n. 880; sekä

että kaupungilla on oikeus valita edustajansa piirustuskilpailun palkintolautakuntaan.

Tonttien myynti tai vuokraus Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta siirtyville teollisuusyrityksille. Joko myyntiin tai vuokraukseen perustuvissa tontinluovutuksissa niille rauhanteossa Neuvosto-Venäjälle luovutetuilla alueilla toimineille teollisuusyrityksille, jotka halusivat jatkaa toimintaansa Helsingissä, kaupunginhallitus valtuutettiin ¹⁾ myöntämään normaali-vuokramenetelmää käytettäessä enintään viiden vuoden vuokravapaus ja myyntijärjestelmää käytettäessä ja määrätyn kauppahinnan tullessa käteisellä maksettavaksi enintään viiden vuoden täyttä vuokraa vastaava alennus kauppahinnasta sekä sopimaan teollisuusyritysten kanssa siitä, että yrittäjä enintään viiden vuoden vuokravapaan vuokrakauden jälkeen oikeutettiin joko edelleen jatkamaan vuokrasuhdettaan normaaliehdoin taikka lunastamaan tontti kaupungin kanssa silloin sovittavasta hinnasta, jolloin, ellei sopimusta saataisi aikaan, hinta määrättäisiin välimiesmenetelmää käyttäen. Samalla kaupunginvaltuusto määräsi tämän valtuutuksen olemaan voimassa kertomusvuoden syyskuun 1 p:ään saakka.

Kaivopuiston uuden rantatien edellyttämä tilusvaihto. Kun Kaivopuiston uutta rantatietä koskeva suunnitelma ²⁾ edellytti kaupungin ja Kaivopuiston tontin n:o 22 välistä tilusvaihtoa, kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kaupunginhallituksen tekemään mainitun tontin omistajan, K. Fazerin kuolinpesän, kanssa sopimuksen rantatietä varten tarvittavan n. 145 m²:n suuruisen mainitun tontin kaistaleen luovuttamisesta kaupungille, joka puolestaan luovuttaisi kuolinpesälle 40 m²:n suuruisen kaistaleen kyseiseen tonttiin liitettäväksi, ehdoin: että tilusvaihto tapahtui tuottaen täyden omistusoikeuden kummallekin asianosaiselle ja rasituksista vapaana; että tontin rakennusoikeus säilyi muuttumattomana; että kaupunki maksoi kaikki rakentamiskustannukset, kuten leikkaukset ja täyttämistyöt sekä matalan muurin rakentamisen pitkin tien reunaan; sekä että kaupunki kustansi lohkomis-, lainhuudatus- y.m. kulut.

Kulosaaren korttelin n:o 41 a rakennussuunnitelman muuttaminen ja siitä johtuvan tilusvaihdon toimeenpano. Kulosaaren huvilakaupungin korttelissa n:o 41 a, Brändöntien ja Linnoittajankadun kulmauksessa, olevat tontit n:ot 257 ja 259 omistava insinööri T. Neovius oli anonut, että kaupunki naapurialueen omistajana suostuisi sellaiseen mainitun korttelin uudelleenjärjestelyyn, että edellä mainituista kahdesta rajoiltaan säännöttömästä tontista muodostettaisiin yksi suorakaiteen muotoinen tontti, jonka rajat olisivat edellä mainittujen katujen suuntaiset, sekä että kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin tarpeellisen rakennussuunnitelmanmuutoksen aikaansaamiseksi. Tällöin kiinteistölautakunta laaditti rakennussuunnitelman muutos-ehdotuksen n:o 2,094 sekä tämän johdosta tarpeellisen tilusvaihtokartan, minkä mukaan insinööri Neovius luovuttaisi kaupungille yhteensä 222 m² käsittävän alueen tiloista RN 1³¹⁵ ja RN 1³¹⁷ sekä kaupunki puolestaan hänelle vastaavansuuruisen alueen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ puoles-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 48 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 57. — ³⁾ Kvsto 18 p. syysk. 7 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 31 §.

taan hyväksyä tilusvaihdon ehdoin, että insinööri Neovius suoritti siitä aiheutuvat maanmittaus- y.m. kustannukset, sekä puoltaa lääninhallitukselle rakennussuunnitelman muutosehdotuksen hyväksymistä.

Kaupungin ja Oy. Strömberg ab:n välinen tilusvaihto y.m. Oy. Strömberg ab., joka omisti Pitäjänmäen rautatieaseman itäpuolella rannikkoradan varrella olevan tehdastontin sekä sen läheisyydessä olevat Munkkiniemen IX kaupunginosan korttelissa n:o 196 olevat asuntotontit n:ot 12 ja 13, oli ilmoittanut saaneensa tietää, että ensiksi mainitun tontin halki oli suunniteltu rakennettavaksi rautatieaite, minkä johdosta yhtiön oli ollut pakko muuttaa lisärakennussuunnitelmaansa ja harkita yksissä neuvoin kiinteistötoimiston asemakaavaosaston kanssa alueidensa rajojen uudelleenjärjestelymahdollisuuksia. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ luovuttaa yhtiölle seuraavat kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan karttaan n:o 2,139 tarkemmin merkityt Munkkiniemen IX kaupunginosan maa-alueet: yhtiön tehdasalueen länsiosan eteläpuolelta 1,900 m², tehdasalueen, rautatien ja tontin n:o 13 ja Turun maantien väliltä n. 32,704 m² sekä tonttien n:ot 12 ja 13 väliltä n. 404 m² eli yhteensä n. 35,008 m² ehdoin:

että yhtiö luovutti vastikkeena kaupungille tontin n:o 13 pohjoispäästä n. 115 m² ja eteläpäästä n. 1,037 m² sekä tontista n:o 12 4,370 m² eli yhteensä n. 5,522 m²;

että yhtiö suoritti jäljellä olevista n. 29,486 m²:stä 100 mk:ksi m²:ltä lasketun kauppahinnan käteisellä;

että kaupungin luovuttamat alueet muodostettiin yhdeksi tontiksi, jota oli käytettävä yksinomaan teollisuustarkoituksiin;

että yhtiö sitoutui huolehtimaan siitä, ettei tehtaalta tuleva likavesi aiheuttanut terveydellisiä haittoja sekä jättämään alueelle jo rakennetun tai vatedes rakennettavan puhdistuslaitoksen piirustukset rakennustoimiston tarkastettaviksi;

että kaupungin luovutettavalla alueella sijaitseva muuntoasema jätettiin vuokratta paikoilleen sekä varattiin esteetön pääsy asemalle sen hoitoa ja tarkastusta varten tarpeellisille henkilöille;

että alueet luovutettiin molemmin puolin täysin omistusoikeuksin ja rasitevapaina; sekä

että kaupunki sitoutui v:n 1941 aikana rakentamaan vesijohdon yhtiön tehdasalueen rajalle.

Myytyjen tonttien tontinmyyntiehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto suostui Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen²⁾ II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentämiseen kesäkuun 7 p:ään 1942, Asunto oy. Pengertalon³⁾ XI kaupunginosan korttelissa n:o 340 omistamien Pengerkadun tontin n:o 19 ja Hämeentien tonttien n:o 37, 39 ja 41 eri aikoina päättyvien rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräaikain kaikkien pidentämiseen kesäkuun 1 p:ään 1942 saakka sekä johtaja S. Krausen⁴⁾ XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistaman Tavaststjernankadun tontin n:o 13, huhtikuun 11 p:nä 1941 päättyvän rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentämiseen huhtikuun 11 p:ään 1942.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 18 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 20 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 19 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 28 §.

Oy. Agroksen anottua saada rakentaa II kaupunginosan korttelissa n:o 35 omistamalleen Mikonkadun tontille n:o 6 talonmiehen asunnon piha-rakennukseen, kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ kyseisen lisähuoneen rakentamisoikeudesta suoritettavan korvauksen 21,000 mk:ksi.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset

Eräiden korttelin n:o 690 osien vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ vuokraamaan Pommisuoja oy:lle XXII kaupunginosan korttelissa n:o 690 oleva Elimäenkadun tontti n:o 1 ja pommisuojan rakentamiseen tarvittava tila tämän tontin viereisestä kalliosta 30 vuodeksi marraskuun 1 p:stä lukien tontin osalta 9,000 mk:n vuosivuokrin, josta perittäisiin ainoastaan 6,000 mk vuodessa niin kauan kuin tontille rakennettavan rakennuksen kolmas kerros oli suojeluskunnan käytössä, ja kalliotilan osalta 2,000 mk:n vuosivuokrin, jota ei perittäisi niin kauan kuin suojaa käytettiin väestönsuojelutarkoituksiin, sekä muuten ehdoin:

että kadun kunnossa- ja puhtaanapito kuului vuokraajalle, ollen tämän tehtävä rakennustoimiston kanssa eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus vuokratun tontin katuosuuksien kunnossapidosta vuokrakauden kuluessa erikseen määrättiin;

että edellä mainitut vuokrat olivat saman suuruiset koko vuokrakauden, kuitenkin niin, että ne olivat riippuvaiset virallisesta elinkustannusindeksistä samalla tavalla kuin Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokramaksuista oli määrätty; sekä

että muissa kohdin noudatettiin valtuuston vahvistamia Vallilan kivi-talotonttien vuokraehtoja.

Meilahden huvila-alueen n:o 15 vuokralleanto. Päätoimittaja A. Anderssonin tarjottua valtiolle lahjaksi, tasavallan presidentin kesäasuntona käytettäväksi, omistamansa Ekudden nimisen Meilahden huvilan n:o 15, jonka vuokrasopimus päättyi marraskuun 1 p:nä 1942, kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan tämän huvila-alueen valtiolle heinäkuun 1 p:stä 1940, mistä lukien entinen vuokraaja oli suostuvainen purkamaan vuokrasopimuksensa; vuokra-aika määrättiin 25 vuodeksi ja vuosivuokra 10,000 mk:ksi, ja ehdoksi vuokraamiselle asetettiin, että huvila-aluetta käytettiin tasavallan presidentin asuntona, ollen kaupungilla muussa tapauksessa oikeus irtisanoa vuokrasopimus vuoden irtisanomisajoin.

Herttoniemen tehdastonttien vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan tontteja Herttoniemen teollisuusalueen kortteleista n:ot 57—59 samoin ehdoin kuin valtuuston aikaisemman päätöksen nojalla kortteleista n:ot 51—56.

Kemiallinen teollisuus oy. nimisen yhtiön anottua saada teollisuuslaitoksen rakentamista varten vuokrata n. 1,500 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen teollisuusalueen korttelista n:o 57 viimeistään kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien, kiinteistölautakunta anomuksen kiireellisyyden vuoksi päätti vuokrata yhtiölle kyseisen alueen 30 vuodeksi mainitusta päivästä

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 19 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 11 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 29 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. syysk. 8 §; ks. myös v:n 1939 kert. s. 54 ja tämän kert. s. 196.

lukien 9,180 mk:n vuosivuokrasta ja muuten sellaisin ehdoin, joilla valtuusto aikaisemmin oli oikeuttanut lautakunnan vuokraamaan tontteja Herttoniemen teollisuusalueen kortteleista n:ot 51—56 ¹⁾, ollen yhtiön lisäksi sitouduttava, siksi kuin Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, tonttia rakentaessaan sekä katujen kunnossapidon suhteen noudattamaan lautakunnan asiassa antamia määräyksiä. Kaupunginhallituksen hyväksytyä lautakunnan päätöksen valtuusto puolestaan päätti ²⁾ hyväksyä tämän toimenpiteen.

Valtuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle rakennettavan puhelinkeskusaseman paikaksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan piirustukseen tarkemmin merkityn Porvoontien ja Marjanimeen johtavan tien risteyksessä, jälkimmäisen tien länsipuolella olevan n. 800 m²:n suuruisen Herttoniemen alueen 30 vuodeksi 3 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä, ollen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, sekä noudattaen valtuuston Herttoniemen öljysataman varastoalueille vahvistamia vuokraehtoja ⁴⁾ ja sellaisin lisäehdoin, että vuokraaja sitoutui siihen saakka kuin Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, alueen rakentamisen ja kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta katsoi tarpeellisiksi antaa, ja että alueelle rakennettavan puhelinkeskusaseman piirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle puhelinkeskusaseman paikaksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimasta piirustuksesta ilmenevä, n. 825 m²:n suuruinen alue Herttoniemestä Degeröntien varrelta 30 vuodeksi marraskuun 15 p:stä lukien 4,950 mk:n vuosivuokrin noudattaen valtuuston Herttoniemen teollisuusaluetta varten vahvistamia vuokraehtoja sekä lisäehdoin, että vuokraaja sitoutui aluetta rakentaessaan noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta katsoi tarpeellisiksi antaa, ja että rakennuspiirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Pitäjänmäen teollisuustontin vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁶⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Lennart Holmberg oy. nimiselle ennen Viipurissa toimineelle yhtiölle n. 6,240 m²:n suuruisen teollisuustontin Pitäjänmäeltä Kastor oy:n tehtaiden vierestä 30 vuodeksi, minkä jälkeen sopimus jatkuisi silloin määrättävin vuokrin vuokraajan anomuksesta riippuen 20 vuoden ajan. Vuosivuokraksi määrättiin ensimmäiseltä kymmenvuotiskaudelta 24,960 mk, kuitenkin niin, ettei vuokraa perittäisi viideltä ensimmäiseltä vuodelta, sekä toiselta kymmenvuotiskaudelta 34,950 mk ja kolmannelta 45,560 mk, muiden vuokraehtojen ollessa tavanmukaiset.

Tontin varaaminen kansakoulun paikaksi. Muuttaen aikaisempaa päätöstään ⁷⁾ kansakoulutontin luovuttamisesta Mäkelänkadun varrelta kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾: luovuttaa rakennettavan kansakoulutalon paikaksi kiinteistölautakunnan laadittamaan alustavaan asemakaavan muutosehdotukseen merkityn uuden korttelin n:o 559; hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadittamat kansakoulutalon luonnospiirustukset antaen mainitulle lautakunnalle tehtäväksi laadittua myöskin pääpiirustukset

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 54. — ²⁾ Kvsto 18 p. syysk. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 196. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask. 18 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 29. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 12 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 26 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 65. — ⁸⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 13 §.

kustannusarvioineen huomioonottaen mikäli mahdollista kansakoulu-komitean ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan luonnospiirustuksia vastaan tekemät muistutukset; antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laadituttaa tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen laatimansa alustavan asemakaavan muutosehdotuksen mukaisesti; sekä merkitä v:n 1941 talousarvioon 10,000,000 mk:n siirtomäärärahan koulutalon rakennustöitä varten.

Hautapaikkain luovuttaminen Hietaniemen sankarihauta-alueelta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, ettei kaupunki peri Helsingin evankelis-luterilaisilta seurakunnilta maksua Hietaniemen sankarihauta-alueelta v:n 1939—40 sodassa kaatuneiden hautoja varten luovutetuista hautapaikoista.

Torikaupan järjestäminen Töölöntorille. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan järjestämään Töölöntorille elintarvikkeiden ja elävien kasvien torikaupan tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen valtuuston aikoinaan Kauppatorin kaupassa noudatettaviksi vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Muistomerkin pystyttäminen Alli Tryggin puistikkoon. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ miltei yksinomaan helsinkiläisistä muodostetun Jalkaväkirykmentti 11:n eli Ässärykmentin korvauksetta pystyttämään Alli Tryggin puistikon Pengerkadun puoleiseen osaan muistomerkin sodassa kaatuneille jäsenilleen sekä myönsi patsaan perustustöiden suorittamiseen 5,000 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Eräiden taideteosten sijoittaminen. Päätäten ⁴⁾ vastaanottaa L. ja R. Wainsteinin säätion kaupungille lahjoittaman Kalevala-aiheisen patsaan kaupunginvaltuusto määräsi sen sijoitettavaksi Mechelinin- ja Välskärinkadun väliseen puistoon, entisen Kinnekullen huvilan paikalle. Samalla valtuusto päätti ⁵⁾ sijoittaa kaupunginhallituksen v. 1938 ostaman taiteilija E. Toukolehdon sommitteleman Loukkaantunut urheilija nimisen graniittisen veistokuvan Käpylän urheilukentän eteläpuolella olevalle pienelle leikkikentälle ja kiinteistötoimistossa säilytetyn taiteilija I. Saxelinin muovaileman tyttöä esittävän graniittisen veistokuvan Runebergin- ja Apollonkadun kulmauksessa olevaan pieneen puistikkoon. Näiden veistokuvien jalustoja ja perustustöitä varten myönnettiin ⁶⁾ yhteensä 19,000 mk valtuuston yleisistä käyttövaroista.

Vuokra-aikain pidentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan pidentämään Länt. Kaivopuiston huvila-alueiden vuokra-aikaa, sikäli kuin vuokraajat tätä anoivat, yhdellä vuodella kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien entisiin ehdoin.

Valtuusto oikeutti ⁸⁾ kiinteistölautakunnan jatkamaan Oulunkylän yhteiskoulun kannatusyhdistykselle vuokratun, Oulunkylän itäisessä huvilar ryhmässä sijaitsevan, Kumpu n:o 6 nimisen, n. 0. 3795 ha:n suuruisen huvila-alueen n:o 15 ⁹⁾ vuokra-aikaa helmikuun 1 p:stä 1941 lukien tammikuun 1 p:ään 1974 saakka 4,000 mk:n vuosivuokrin sekä lisäksi ehdoin:

että aluetta käytettiin yksinomaan koulutarkoituksiin;

että alueelle rakennettiin ainoastaan kiinteistölautakunnan luvalla ja lautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti;

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 17 §; vrt. myös v:n 1929 kert. s. 16. — ²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 18 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 24 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 19 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 20 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 23.

että vuokraaja korvauksetta luovutti rakennussuunnitelman tai vastaisen asemakaavan toteuttamiseksi tarvittavat vuokra-alueen osat; ja

että kaupunki vastasi siitä vahingosta tai haitasta, mitä vuokraajalle mahdollisesti aiheutui siitä, että kyseisen huvila-alueen lounaisosasta erilleen aidatun Ebbero nimisen palstan haltijat olivat tehneet tätä palstaa koskevan lunastusvaatimuksen.

Vuokraehtojen muuttaminen. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt Suomen kaapelitehdas oy:lle vuokraamansa Salmisaaren tehdaskorttelin n:o 784 vuokraehdot ¹⁾, olosuhteissa oli tapahtunut sellainen muutos, että mainitulle yhtiölle tarkoitettu alueen kohdalle rakennettava laiturin oli laajennettu tyydyttämään myöskin Oy. Alkoholiliike ab:n laituritarpeen. Tämän johdosta valtuusto päätti ²⁾ tehdä kyseisiin vuokraehtoihin sellaisen muutoksen, että sekä Suomen kaapelitehdas oy:llä että Oy. Alkoholiliike ab:llä oli oleva etuoikeus laiturin käyttämiseen sekä oikeus suurten kuormausten takia ajoittain sulkea se muulta liikenteeltä satamaviranomaisten kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti, jota vastoin yhtiöillä ei ollut oikeutta rannan ja laiturin aitaamiseen.

Kaupparakorkeakoulun ylioppilaskunta oli aikanaan ostanut kaupungilta XIII kaupunginosan korttelissa n:o 410 olevan Fredrikinkadun tontin n:o 56 ³⁾ m.m. ehdoin, että sille rakennettavan talon oli valmistuttava keväeseen 1940 mennessä, mistä rakennusvelvollisuuden määräaikaisesta täyttämisestä yhdistys kuitenkin sittemmin oli vapautettu ⁴⁾. Sodan jälkeisissä muuttuneissa olosuhteissa yhdistys katsoi voivansa toteuttaa rakennussuunnitelmansa vain muodostamalla rakennusyrityksen väliaikaisesti asunto-osakeyhtiöksi ja anoi tämän johdosta saada myydä tontin perustettavalle Kaupparakorkeakoulun ylioppilaskunnan asunto oy:lle. Yhdistyksen suoritettua tontin lisähintana kaupungille 435,000 mk, valtuusto päätti ⁵⁾ suostua anomukseen ja valtuuttaa kaupunginhallituksen antamaan yhdistykselle sitoumuksen mainitun määrän maksamisesta sille takaisin edellytyksin, että yhtiö 15 vuoden kuluttua jälleen omisti kyseisen talon kokonaisuudessaan ja käytti sitä alkuperäisen suunnitelman mukaiseen tarkoitukseen.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

XXII kaupunginosan asemakaava. Sisäasiainministeriö vahvisti tammikuun 30 p:nä XXII kaupunginosan eli Vallilan osaa tarkoittavan asemakaavan hyväksymistä ⁶⁾ koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾.

Kaupunginvaltuuston v. 1939 päättämien asemakaavanmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavanmuutoksia ⁸⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁹⁾: marraskuun 7 p:nä 1939 II kaupunginosan korttelin n:o 40 tontin n:o 1, III kaupunginosan korttelissa n:o 50 olevien Etel. Esplanaadikadun tontin n:o 1 ja Korkeavuorenkadun tontin n:o 1, XI kaupunginosan korttelien n:ot 325 ja 326, XII kaupunginosan korttelin n:o 364 ja XIV

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 62. — ²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 19 §; ks. myös tämän kert. s. 59. — ³⁾ Ks. v:n 1938 kert s. 62. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 60. — ⁵⁾ Kvsto 28 p. elok. 27 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 67. — ⁷⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 6 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 Kunnall. asetuskok. s. 133, 143, 204 ja 205 sekä v:n 1940 Kunnall. asetuskok. s. 169, 170, 171, 173 ja 174. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 67—76.

kaupunginosan korttelin n:o 464 tontin n:o 15¹⁾); tammikuun 26 p:nä 1940 IV kaupunginosan korttelin n:o 76 tontin n:o 5 ja XVIII kaupunginosan korttelin n:o 604 tontin n:o 52²⁾); sekä tammikuun 30 p:nä 1940 IV kaupunginosan korttelien n:ot 166 a, 166 b, 168 ja 169, IX kaupunginosan korttelien n:ot 199—204 ja XII kaupunginosan korttelien n:ot 384, 385, 386, 389, 391, 392, 394 ja 395.

Eräiden alueiden asemakaava- ja tonttijakoehdotusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä Töölön sokeritehtaan alueen rajajärjestelyehdotuksen³⁾), kiinteistölautakunta kaupunginhallituksen toimeksiannosta laaditutti n:olla 2,081 merkityn sokeritehdasaluetta koskevan asemakaava- ja tonttijakoehdotuksen, johon kyseinen alue oli merkitty XIV kaupunginosan korttelin n:o 472 tonttina n:o 7. Valtuusto hyväksyi⁴⁾ ehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti valtuuston päätöksen elokuun 16 p:nä⁵⁾.

Meilahden eli XV kaupunginosan asemakaavan⁶⁾ tultua vahvistetuksi kiinteistölautakunta laaditutti tämän kaupunginosan kortteleita n:ot 610—612, 614 ja 616—620 koskevat tonttijakokartat, mitkä valtuusto hyväksyi⁷⁾ ja sisäasiainministeriö elokuun 17 p:nä vahvisti⁸⁾.

XXIII kaupunginosan asemakaavan tultua vahvistetuksi⁹⁾ kiinteistölautakunta laaditutti mainitun kaupunginosan kortteleita n:ot 668 ja 669 eli Arabian tehdasaluetta koskevan tonttijakokartan, minkä valtuusto hyväksyi¹⁰⁾ ja sisäasiainministeriö elokuun 17 p:nä vahvisti¹¹⁾.

Valtuuston päätettyä m.m. Vallilan eli XXII kaupunginosan korttelien n:ot 538 ja 539 aikaisemmin vuokrattuina olleiden tonttien myynnistä, kävi tarpeelliseksi laatia myöskin mainituissa kortteleissa olevien, jo valmiiksi rakennettujen tonttien tonttijaot. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin näiden korttelien tonttijakoa esittävän kartan n:o 196, minkä valtuusto hyväksyi¹²⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavanmuutokset. Fastighets ab. H. Borgströms arvingar niminen yhtiö, joka omisti I kaupunginosan korttelissa n:o 7 olevan tontin n:o 6 a, sekä naapuritontin n:o 4 silloinen omistaja olivat v. 1939 sopineet keskenään yhteisen 9 m:n levyisen pihamaan järjestämisestä tonttiensa välirajalle, mikä sopimus tällöin oli merkitty kaupungin tonttikirjaan. Tontin n:o 4 omistusoikeuden siirryttyä Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille nämä yhdessä tontin n:o 6 a omistajan kanssa tekivät sopimuksen sisällyttämistä asemakaavaan koskevan anomuksen, jonka johdosta kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2,060 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa rakentamatonta aluetta koskeva sopimus liitettiin asemakaavamääräyksenä korttelin n:o 7 asemakaavaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹³⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti valtuuston päätöksen maaliskuun 15 p:nä¹⁴⁾.

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen antottua II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistamiensa Puutarhakadun tontin n:o 1 ja Kaisa-

1) Kvsto 17 p. tammik. 8 §. — 2) S:n 6 p. maalisk. 6 §. — 3) Vrt. v:n 1938 kert. s. 68. — 4) Kvsto 19 p. kesäk. 26 §. — 5) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 177. — 6) Vrt. v:n 1939 kert. s. 77. — 7) Kvsto 19 p. kesäk. 24 §. — 8) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok.s. 183. — 9) Vrt. v:n 1938 kert. s. 76. — 10) Kvsto 19 p. kesäk. 25 §. — 11) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 183. — 12) Kvsto 4 p. jouluk. 9 §. — 13) S:n 17 p. tammik. 18 §. — 14) S:n 10 p. huhtik. 4 §.

niemenkadun tontin n:o 1 yhdistämistä voidakseen ryhtyä rakentamaan niille hotelli- ja liiketaloa, kiinteistölautakunta laaditutti tarpeellisen tonttijakokartan, jonka mukaisesti uusi tontti, jonka pinta-ala oli 2,281 m², oli merkitty Kaisaniemenkadun tontiksi n:o 8. Terveystoimilautakunnan ilmoitettua, ettei sillä ollut mitään muistuttamista anomukseen suostumista vastaan edellyttäen, ettei tontteja tällöin rakennettu laajemmin kuin jos ne olisi rakennettu erikseen, asia palautettiin kiinteistölautakunnalle, joka nyt laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,082, johon liittyvän asemakaavamääräyksen mukaan kyseinen tontti merkittiin liiketalontontiksi. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ asemakaavan muutosehdotuksen ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 21 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Ab. Södra Esplanadgatan 2 nimisen yhtiön anottua III kaupunginosan korttelissa n:o 46 olevain Etel. Esplanaadikadun tontin n:o 1 ja Etelärannan tontin n:o 1 yhdistämistä, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen tonttijakokartan n:o 191, johon yhdistetty tontti oli merkitty Etelärannan tontiksi n:o 20. Yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupungille 238,000 mk:n korvauksen tonttijaon muutoksesta johtuvasta rakentamisoikeuden lisäyksestä valtuusto hyväksyi ³⁾ tonttijaon muutosehdotuksen. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto oy. Ruoko niminen yhtiö ja Helsingin puhelinyhdistys, jotka omistivat vastaavasti III kaupunginosan korttelissa n:o 51 olevat Korkeavuorenkadun tontin n:o 12 ja Pikku Roobertinkadun tontin n:o 6, olivat sopineet käytävän louhimisesta Korkeavuorenkadun varrella olevasta pääpaloaseman väestönsuojasta edellisen tontin alitse jälkimmäiselle anoen tarpeellisten asemakaavamääräysten vahvistamista mainitun 3 m:n levyisen käytävän rakentamiseksi, jonka laen korkeus olisi + 12.7 m O-tasosta lukien. Kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,089 tarpeellisine asemakaavamääräyksineen, minkä valtuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Aktiebolaget Annegatan 32—34 niminen yhtiö oli anonut, että IV kaupunginosan korttelissa n:o 162 olevat tontit n:ot 34 ja 36 yhdistettäisiin yhdeksi tontiksi ja tontista n:o 34 erotettaisiin 2 m:n levyinen kaistale yhdistettäväksi tonttiin n:o 32 sekä että yhtiö saisi sisustaa konttorihuoneita tontille n:o 32 suunnitellun uudisrakennuksen ullakkokerrokseen, minkä oikeuden vastikkeena se suostui sijoittamaan osan rakennuksesta 2. s m Kansakoulukadun katurajasta ja jättämään 3. s × 3. s m:n suuruisen kulmaosan pohjakerroksesta rakentamatta. Sittenmin yhtiö vielä anoi saada rakentaa kattolistan tontilla n:o 36 Kampinkadun puolella samaan korkeuteen kuin Annankadun puolella sekä sisustaa osan ullakkokerroksesta talon isännöitsijän asunnoksi. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,093 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen. Ehdotuksessa oli uudelleenmuodostetut tontit merkitty Kansakoulukadun tontiksi n:o 1 ja Kampinkadun tontiksi n:o 2. Ehdotukseen liittyvien asemakaavamääräysten mukaisesti tonteille saataisiin sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla oli kiinteistöjen hoidolle välttämä-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 27 §. — ²⁾ S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 177. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 24 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 178.

töntä. Uudella tontilla n:o 2 saataisiin katurakennuksen kattolista sijoittaa tasoon + 42,25 m 0-tasosta lukien ja rakennuksen ullakkokerrokseen sisustaa liikehuoneistoja kulmaosaan ja rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa olisi kulma jätettävä yleiseksi kulkutieksi. Aktiebolaget Annegatan 32—34 nimisen yhtiön sittemmin tultua puretuksi ja jaetuksi, tonttien n:ot 34 ja 36 omistaja, Rautatiekirjakauppa oy., antoi sitoumuksen 450,000 mk:n korvauksen suorittamisesta kaupungille heti kyseisen asemakaavan ja tonttijaonmuutoksen tultua vahvistetuksi ja ilmoitti suostuvansa Kampin- ja Annankadun risteyksen järjestelystä aiheutuvaan korkeustasojen muutokseen sekä Annankadun tontin n:o 32 omistajat, herrat E. ja R. von Frenckell, sitoutuivat vastaamaan Annan- ja Kansakoulukadun risteyksen muutostöiden kustannuksista, minkä jälkeen valtuusto hyväksyi ¹⁾ edellä selostetun asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Sisäasiainministeriön vahvistettua VII kaupunginosan kortteleita n:ot 101 ja 102 koskevan asemakaavanmuutoksen ³⁾ kiinteistölautakunta laaditti sen edellyttämän tonttijakokartan n:o 192, jonka johdosta kuitenkin Ab. Badhusgatan 12 oy., Fastighets ab. Badhusgatan 6—8 ja Bostads ab. Villa Luna nimiset yhtiöt lähettivät muistutuskirjelmät valtuustolle. Päätäten, etteivät muistutuskirjelmät kyseisessä yhteydessä antaisi aiheutta toimenpiteisiin, valtuusto hyväksyi ⁴⁾ tonttijaonmuutoksen ja sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 22 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Valtuuston hyväksyttyä ⁶⁾ Kaivopuiston itäosan rantatien rakentamissuunnitelman ja rakennustoimiston satamarakennusosaston laadittua lopullisen ehdotuksen venesataman rakentamisesta Kalliolinnan kohdalle, kiinteistölautakunta saamansa kehoituksen mukaisesti laaditti niihin perustuvan asemakaavan muutosehdotuksen. Sittemmin kuitenkin pyrittiin rajoittamaan töitä ja vähentämään kustannuksia, jolloin kiinteistötoimiston asemakaavaosasto ja rakennustoimiston satamarakennusosasto kumpikin laativat oman uuden rantatien rakentamissuunnitelmansa. Muuttaen edellä mainittua aikaisempaa päätöstään asiassa valtuusto tällöin hyväksyi ⁷⁾ niistä jälkimmäisen, jossa, ollen se laadittu rantatien ensimmäistä rakennusvaihetta varten, oli jätetty laiturin reunus pois muualta paitsi korttelissa n:o 204 olevan tontin n:o 9 kohdalta sekä alueen pohjoisosassa Kalliolinnan ääreisestä venealtaasta etelään, missä laituria olisi rakennettava 26 m. Tontin n:o 13 kohdalle ajateltu veneallas oli jätetty pois kun taas venealtaiden välisen pysäköimispaikan täytemaa oli suunniteltu vain niin leveäksi, että laituria vastaisuudessa voitaisiin rakentaa hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Sisempi kävelytie tulisi täysin hyväksytyyn ehdotuksen mukaiseksi samoin kuin ajotiekin, joka aluksi kuitenkin rakennettaisiin vain 9 m:n levyiseksi. Ehdotetun ensimmäisen rakennusvaiheen kustannukset arvioitiin 3,450,000 mk:ksi, mistä täytemaata ja rantaverhousta varten 2,950,000 mk sekä kadun päällystämistä varten 500,000 mk. Kiinteistölautakunnan laaditutettua samalla saamansa kehoituksen nojalla tämän suunnitelman mukaisen uuden asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,091, joka koski rantatien järjestelyä IX kaupunginosan korttelien

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 21 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 178. — ³⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 71. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 28 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 183. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 87. — ⁷⁾ Kvsto 8 p. toukok. 22 §.

n:ot 199 ja 204 kohdalla, valtuusto hyväksyi ¹⁾ sen. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Valtuuston päätettyä ³⁾ lunastaa Värtsilä yhtymä oy:ltä X kaupunginosan korttelin n:o 292 länsirajalta 720 m²:n suuruisen maakaistaleen, kiinteistölautakunta kaupunginhallituksen kehoituksesta laaditutti mainittua korttelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,074 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Kiinteistölautakunnan laadituttua Helsingin toiselle suomalaiselle tyttökoululle rakennettavan uuden koulutalon paikaksi luovutettua XII kaupunginosan korttelia n:o 352 ⁶⁾ koskevan tonttijakokartan n:o 193 tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen tultua vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kyseisen tonttijaon muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Siihen katsoen, että XII kaupunginosan kortteleissa n:ot 371 ja 381 oli eräitä rakentamattomia tontteja, joille ei ollut vahvistettu rakennusrajoja ja joiden tonttijakoa oli pidettävä epäkäytännöllisenä, kiinteistölautakunta laaditutti mainittuja kortteleita koskevat asemakaavan muutosehdotukset n:ot 2,108 ja 2,109 asianmukaisine tonttijakokarttoineen. Muutosehdotuksen mukaisesti saisi kortteliin n:o 371, jonka uudelleenjärjestetyt tontit ehdotukseen oli merkitty n:oilla 1, 2 ja 3, rakentaa enintään kuusi-kerroksisia asuntotaloja ja tontille n:o 1 lisäksi yksikerroksinen siipirakennus sekä korttelissa n:o 381 saataisiin rakentaa enintään neljäkerroksisia taloja tonteille n:ot 1 ja 4, joita muutosehdotus koski; ehdotukseen liittyivät tarpeelliset kattolistakorkeutta ja istutettavia tontinosia koskevat asemakaavamääräykset. Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ muutosehdotukset alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuuston päätettyä ⁹⁾ luovuttaa Helsingin yksityiselle kreikkalaiskatoliselle seurakunnalle 59.4 m²:n suuruisen maakaistaleen sen XIII kaupunginosassa olevaan hautausmaa-alueeseen liitettäväksi, kiinteistölautakunta laaditutti tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,080, minkä valtuusto hyväksyi ¹⁰⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto oy. Turuntie 62:n anottua oikeutta saada muuttaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 498 olevalla Turuntien tontilla n:o 62 sijaitsevan talonsa autotallin myymälöiksi sekä annettua sitoumuksen 30,000 mk:n korvauksen suorittamisesta tästä oikeudesta kaupunginkassaan tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, kiinteistölautakunta laaditutti asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,061, minkä valtuusto hyväksyi ¹¹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 15 p:nä valtuuston päätöksen ¹²⁾.

Valtuuston luovutettua ¹³⁾ määrätyn ehdoin Suomen messut osuuskunnalle pääasiallisesti Hippodromin aluetta vastaavan, rajoiltaan myöhemmin vahvistettavan tontin XIV kaupunginosasta, kiinteistölautakunta kaupun-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 25 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 179. — ³⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 61. — ⁴⁾ Kvsto 8 p. toukok. 23 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 176. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 82 ja 215. — ⁷⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. lokak. 15 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 65. — ¹⁰⁾ Kvsto 30 p. lokak. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. tam-mik. 20 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. maalisk. 6 §. — ¹³⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 63.

ginhallitukselta saamansa kehoituksen ¹⁾ mukaisesti laaditutti n:olla 2,063 merkityn tämän alueen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, jonka mukaisesti Hippodromin alueesta muodostettiin uusi *kortteli n:o 527*, pinta-alaltaan 3,052 m², ja liitettiin kortteliin n. 11 m:n levyinen etupiha, jolle voitiin rakentaa kellariin johtavat ajoluiskat ja poliisilaitoksen huoneistoon johtavat ulkoportaat; muutosehdotukseen liitettiin tarpeelliset asemakaavamääräykset, jotka koskivat etupiha-alueelle suunniteltuja porrasaskelmia ja kulkuteitä sekä Stadiontien yli rakennettavaa, korttelit n:ot 524 ja 527 yhdistävää siltaa. Valtuusto hyväksyi ²⁾ tämän, korttelia n:o 524 sekä korttelien n:ot 524 ja 525 välistä aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiaiministeriö vahvisti toukokuun 14 p:nä valtuuston päätöksen ³⁾.

Suomen kaapelitehdas oy:n tehtyä XX kaupunginosassa olevien Salmisaaren *tehdaskorttelien n:ot 783 ja 784* sekä niiden välisen Tallberginkadun osan käsittävän, sittemmin kortteliksi n:o 784 yhdistetyn vuokra-alueensa ⁴⁾ rajain muuttamista koskevan anomuksen, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2,130 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa kyseisen korttelin eteläraja oli muutettu yhdensuuntaiseksi Tallberginkadun länsiosan kanssa ja kauttaaltaan siirretty n. 0.7 m eteläänpäin, jolloin korttelin pinta-ala suurenisi yhteensä n. 394 m². Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Enso-Gutzeit oy., joka oli ostanut Vallilan eli XXII kaupunginosan *korttelissa n:o 532* olevan Teollisuuskadun tontin n:o I d ja Päijänteentien tontin n:o 14 vuokraoikeuden, oli, aikoen rakentaa mainituille tonteille yhteisen teollisuuslaitoksen, anonut niiden yhdistämistä yhdeksi tontiksi sekä tarpeellisten muutosten tekemistä kyseisen korttelin asemakaavaan. Kiinteistölautakunnan tämän johdosta laaditutettua tonttijaonmuutosta esittävän tonttijakokartan n:o 198 sekä huomautettua, ettei asemakaavan muuttaminen ollut tarpeellista teollisuustonttien ollessa kyseessä, valtuusto hyväksyi ⁶⁾ tämän tonttijakokartan alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Osuusliike Elanto oli ilmoittanut olevansa halukas rakentamaan työväen ruokalarakennuksen Vallilan teollisuusalueelle, jolloin kiinteistölautakunta periaatteellisesti asettui sille kannalle, että ruokalaa varten voitaisiin luovuttaa tontti XXII kaupunginosan *korttelien n:ot 694 ja 696 välisellä puistoalueella* Elimäenkadun puolelta, sekä eräät samassa kaupunginosassa toimivat teollisuuslaitokset olivat anoneet oikeutta yhteisen väestönsuojan rakentamiseen Elimäenkadun varrelle mainittujen korttelien väliin sekä alueen saamista suojarakennuksen yhteyteen suunniteltua ravintolaa varten. Kaupunginhallituksen tällöin oikeutettua anojat heti ryhtymään suunnittelemansa väestönsuojan rakentamiseen sekä kehoitettua kiinteistölautakuntaa laatimaan ehdotukset aluetta koskevan asemakaavan muuttamiseksi ja alueen luovutusehdoiksi, lautakunta laaditutti n:olla 2,076 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon ruokalan tontti oli merkitty anojain laatimien piirustusten mukaisesti ja väestönsuoja sijoitettu puistoalueelle, suunnitellun tontin ulkopuolelle. Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ tämän

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 63. — ²⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 18 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 174. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 62 ja 78. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 19 §; ks. myös tämän kert. s. 54. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 7 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 17 §.

tehdaskorttelien n:ot 694 ja 696 välistä aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 14 p:nä sen päätöksen¹⁾). Myöhemmin Pommi-suoja oy. kuitenkin esitti uuden kortteliin n:o 690 suunnitellun rakennuksen luonnoksen anoen samalla, että rakennukseen saataisiin rakentaa kolmas-kin kerros, johon voitaisiin sijoittaa m.m. suojeluskunnan harjoitus-, voimistelu-, kokous- y.m. huoneisto. Kiinteistölautakunnan laadituttua anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,092, mihin liittyvien asemakaavamääräysten mukaisesti tontille rakennettavan talon kerrosluku oli oleva enintään 3 ja rakennuskorkeus 10 m, valtuusto hyväksyi²⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 15 p:nä valtuuston päätöksen³⁾).

Sen jälkeen kun Helsingin asuntokeskuskunta HAKA nimisen yhtymän kanssa oli sovittu sen alueella olevan XXV kaupunginosan *korttelin n:o 840* jakamisesta neljäksi asuntotontiksi ja sen rakentamattomien osien merkitsemisestä istutettaviksi alueiksi, kiinteistölautakunta laaditti tämän mukaisen, n:olla 2,077 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä valtuusto hyväksyi⁴⁾ ja sisäasiainministeriö toukokuun 14 p:nä vahvisti⁵⁾).

Uuden omakotialueen perustaminen Pitäjänmäelle. Suomen punaisen ristien invaliidikomitean tehtyä alueen luovuttamista Suomen punaiselle ristille omakotien rakentamista varten sotainvalideille tarkoittavan anomuksen, kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾):

perustaa Helsingin maalaiskunnan Talin kylässä olevan Talin kartanon maalle, Reimarsin omakotialueen ja Mätäojan väliselle alueelle omakotialueen määräten sen nimeksi Marttilan omakotialue;

hyväksyä kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman alustavan ehdotuksen alueen rakennussuunnitelmaksi ja tonttijaoksi;

määrätä, että omakotialueen tontteja rakennettaessa on noudatettava kiinteistölautakunnan lopullisesti vahvistettavia tyyppiipiirustuksia sekä pihamaiden järjestelyssä kiinteistölautakunnan antamia ohjeita;

määrätä, että omakotialueen tontteja luovutettaessa on käytettävä vuokrausmenetelmää;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontit 50—60 vuodeksi ottaen huomioon, että kaikkien tonttien vuokra-aika päättyi samanaikaisesti, ja noudattamalla Pirkkolan omakotialueelle vahvistettuja vuokraehtoja⁷⁾);

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontteja Suomen punaiselle ristille käytettäväksi sota- ja siviili-invaliidien asuntojen rakentamista varten;

tehdä sisäasiainministeriölle esityksen kartalle erityisesti merkityn alueen asettamisesta elokuun 2 p:nä annetun asetuksen edellyttämän erityisen rakennustarkastuksen alaiseksi;

antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi laadituttaa ehdotuksen omakotialueen tarpeelliseksi rakennussuunnitelmaksi ja rakennusjärjestykseksi;

oikeuttaa kaupunginhallituksen lopullisesti määräämään vuokran suuruuden kussakin yksityistapauksessa; sekä

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 175. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 23 §. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 180. — ⁴⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 16 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 176. — ⁶⁾ Kvsto 30 p. lokak. 18 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 61.

merkitä v:n 1941 talousarvioon 150,000 mk:n määrärahan omakotialueella olevan Korsutien ja Viestitien osan rakentamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään näitä varoja jo kertomusvuonna.

Pirkkolan omakotialueen tonttien luovutusehdot y.m. Saatuaan kiinteistö-lautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadituttaman uuden ehdotuksen ¹⁾ Oulunkylään perustetun omakotialueen vuokralaisten otosta ja vuokran määräämisestä, tonttien rakentamisesta ja pihamaiden järjestelystä sekä omakotilainain välittämisestä rakentajille valtion omakotilainarahastosta kaupunginvaltuusto puolestaan päätti ²⁾:

määrätä Oulunkylään perustettavan uuden omakotialueen nimeksi Pirkkolan omakotialue—Britas egnahemsområde;

hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman alueen tonttijakoehdotuksen;

määrätä, että tontteja rakennettaessa on noudatettava kiinteistölautakunnan lopullisesti vahvistettavia tyyppi- ja rakennusohjeita sekä pihamaiden järjestelyssä lautakunnan annettavia ohjeita;

määrätä, että tontteja uudelta omakotialueelta luovutettaessa on käytettävä vuokrausmenetelmää, määrätien vuokra saman suuruiseksi koko vuokrakaudelta ja käyttäen sen määräämisperusteena 5 % tonttien arviohinnasta, kuitenkin niin, että viiden ensimmäisen vuoden vuokra lasketaan 3 %:n mukaan;

määrätä alueelta luovutettavien tonttien vuokran riippuvaiseksi virallisesta elinkustannusindeksistä Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokrauksessa päättämällään tavalla ³⁾, kuitenkin siten, että vuokran tarkistus toimitetaan vasta silloin, kun indeksi on noussut tai laskenut vähintään 20 % perusindeksistä;

määrätä, että alueen katujen kunnossa- ja puhtaanapito on jäävä vuokraajain huoleksi ja että katujen kunnossapidosta on kaupungin ja vuokraajain välillä tehtävä eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus tontin katuosuuksien kunnossapidosta vuokrakauden kuluessa erikseen sovitaan;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontit 50—60 vuodeksi, huomioonottaen, että kaikkien tonttien vuokra-aika päättyy samanaikaisesti ja noudattaen kaupungin omakotialueita varten vahvistettua vuokrasopimuskaavaketta;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan lopullisesti määräämään vuokran suuruuden kussakin yksityistapauksessa; sekä

ottaa omakotilainojen välittämistä varten valtion omakotilainarahastosta enintään 4,000,000 mk:n suuruisen lainan 2 vuotta pidemmin maksuajoin alistaen tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistötoimiston hoidossa olevat maatilat

Tuomarinkylän tilalla marraskuun 1 p:stä 1913 alkaen palvellut muonamies J. K. Lähde oikeutettiin ⁴⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen palvelusaikansa ennen vuotta 1918, jolloin tila joutui kaupungin haltuun.

¹⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 88. — ²⁾ Kvsto 8 p. toukok. 25 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 29. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 41 §.

R a k e n n u k s e t

Länt. Kaivopuiston huvilan n:o 6 luovuttaminen kaupungille. Laivanvarustaja C. Mattssonin ilmoitettua olevansa halukas lahjoittamaan kaupungille omistamansa huvilan Länt. Kaivopuiston huvila-alueella n:o 6, jonka vuokrasopimus päättyi kesäkuun 1 p:nä 1940, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ vastaanottaa rakennuksen sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan sen siirtoväen huollon toimistolle yhdeksi vuodeksi edellä mainitusta päivästä lukien, ehdoin että toimisto täysin omalla kustannuksellaan korjasi huvilan tarpeelliseksi katsomaansa kuntoon, jollaisena se vuokrauksen päätyttyä korvauksetta jäisi kaupungin omaisuudeksi.

Huvilan osto Oy. Arabia ab:ltä. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan 100,000 mk:n kauppahinnasta ostamaan Oy. Arabia ab:n Toukolan rantakorttelissa n:o 4 olevalla vuokra-asuntotontilla omistaman huvilarakennuksen myöntäen tarvittavan määrärahan pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä.

Sofiankadun 3:ssa olevan tallirakennuksen kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 375,500 mk Sofiankadun 3:ssa olevan tallirakennuksen kunnostamistöihin oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Ruotsista saatujen lahjatalojen sijoittaminen ⁴⁾ ja luovutusehdot. Ruotsissa toimivan Suomen avun keskustoimikunnan tarjouduttua lähettämään Suomeen erän tehdasmaisesti valmistettuja puutaloja, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi jo ennen sen esittelemistä kaupunginvaltuustolle ilmoitti kaupungin vastaanottavan lahjoituksen. Hyväksyen tämän toimenpiteen valtuusto päätti ⁵⁾ sijoittaa lahjoitetut rakennukset Pirkkolan omakotialueelle sekä myöntää kaupunginhallituksen käytettäväksi kertomusvuonna tämän johdosta alueen tonteilla suoritettaviin rakennustöihin enintään 9,000,000 mk, katutöihin 1,725,000 mk, viemäritöihin 1,514,000 mk ja vesijohtotöihin 2,039,000 mk, mitkä määrärahat päätettiin merkitä v:n 1941 talousarvioon.

Sosiaaliministeriön lahjatalotoimikunnan ilmoitettua ne perusteet, jotka oli otettava huomioon Ruotsista saatuja lahjataloja luovutettaessa sekä ne yleiset periaatteet, joita lahjataloja saaneen kunnan oli niistä mahdollisesti saatavien varain hoidon ja kartuttamisen suhteen noudatettava, valtuusto Helsingin kaupungin kohdalta päätti ⁶⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään ruotsalaisia lahjataloja siirtoväkeen kuuluville tai v:n 1939—40 sodan johdosta asunnottomiksi jääneille, perheellisille, Pirkkolan omakotialueelta tontin vuokraaville henkilöille, hintaan, mikä pienempityyppisestä talosta oli oleva 120,000 mk ja suurempityyppisestä 130,000 mk, sekä muuten seuraavin ehdoin: kauppahinnasta oli 12,000 mk suoritettava käteisellä kauppaa allekirjoitettaessa tai vähittäismaksulla enintään kolmen vuoden kuluessa, siirtyen omistusoikeus jälkimmäisessä tapauksessa ostajalle vasta kun mainittu 12,000 mk:n määrä oli kokonaisuudessaan maksettu; kauppahinnan loppuosasta oli ostajan annettava velkakirjoja kaupan koskiessa pienempityyppistä taloa 68,000 mk:n ja suurempityyppistä 78,000 mk:n arvosta, ollen velkakirjan vakuudeksi annettava kiinnitys asianomaisen tontin vuokraoikeuteen ja sillä ole-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 31 §; vrt. tämän kert. s. 211. — ²⁾ Kvsto 9 p. lokak. 29 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 31 §; vrt. tämän kert. s. 23 ja 125. — ⁴⁾ Ks. myös tämän kert. s. 61 ja 210. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 30 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 16 §.

vaan taloon välittömästi tontinvuokran kiinnityksen jälkeen ja ollen velkakirjoihin merkittävä lainan koroksi 6 % ja kuoletusajaksi 20 vuotta, sekä lisäksi edellä mainittujen velkakirjain jälkeen kiinnitettävä velkakirja, joka kumpaisessakin tapauksessa oli määrältään 40,000 mk, ja johon velkakirjaan oli merkittävä koroksi 6 % ja kuoletusajaksi enintään 40 vuotta sekä muut lainaehdot soveltuvin osin oli merkitty sellaisina kuin ne olivat valtion omakotilainarahastosta annettujen lainain velkakirjoissa; ja edellä mainituista, ensisijaisella etuoikeudella kiinnitetyistä lainoista kannettiin 5 %:n korko ja oli toissijaisella etuoikeudella kiinnitetty laina oleva koroton niin kauan kuin talo oli siirtoväkeen kuuluvan tai v:n 1939—40 sodan johdosta asunnottomaksi jääneen ensimmäisen ostajan tai hänen perheensä omistuksessa taikka oli kiinteistölautakunnan hyväksymällä siirrolla joutunut toiselle samoihin väestöryhmiin kuuluvalla henkilölle ja tämä tai nämä siinä asuivat, ja katsottiin jälkimmäinen velka kuoletetuksi, jos tämä asiointila oli jatkunut velkakirjassa mainitun kuoletusajan, mutta lankeksi muussa tapauksessa heti maksettavaksi kaupungin tätä vaatiessa;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan edellisen oikeutuksen kahdessa ensimmäisessä kohdassa mainitun kauppahinnan suorituksena vastaanottamaan valtion siirtoväelle korvauksena menetetyistä omaisuudesta antamia 4 %:n obligatioita; sekä

oikeuttaa kiinteistölautakunnan niille siirtoväkeen kuuluville tai pommistusten johdosta asunnottomiksi jääneille henkilöille, jotka halusivat vuokrata lahjatalon vuokraamaan asuntoja myymättä jäävistä lahjataloista kiinteistölautakunnan määrättävästä vuokrasta, huomioonottaen, että vuokra viitenä ensimmäisenä vuotena vastaisi ainakin tontinvuokraa sekä kaupungin rakennuskustannusten korkoa ja hoitokustannuksia, ja samoin vuokraamaan talot niiden ostajille siksi kuin vähittäismaksulla suoritettava kauppahinta oli maksettu.

Kiinteistölautakunnan samassa yhteydessä tekemä esitys, että se saisi siirtää talojen myynnistä käteisellä tai vähittäismaksulla suoritettavasta kauppahinnasta saatavat varat, mainitun toissijaisen lainan korot ja kuolelutukset sekä talojen vuokraamisesta mahdollisesti saatavat ylijäämävarat tarkoitusta varten perustettavaan ruotsalaisten lahjatalojen rahastoon, päätettiin ¹⁾ jättää erillisen esityksen nojalla käsiteltäväksi.

Kulosaaren sillan siltamaksujen väliaikainen poistaminen. Kaupunginhallituksen päätettyä vallitsevan sotatilan vuoksi toistaiseksi lopettaa Kulosaaren sillan siltamaksujen kannannan sekä siirtää siltavartijat yleisten väestönsuojain vartijoiksi, kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ tämän toimenpiteen.

Siirtolapuutarhat

Oulunkylän siirtolapuutarha. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 90,000 mk Oulunkylän siirtolapuutarhan kunnostamiseksi oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 16 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 22 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 36 §.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomat alueet

Eräiden kaupungin ympäristöalueiden rakennussuunnitelmain laatiminen. Eräiden kaupungin ympäristöalueiden rakennussuunnitelmain laatimisesta Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa suostuvansa laatimaan rakennussuunnitelmat:

paitsi sen asiasta aikaisemmin tekemässä päätöksessä ²⁾ mainituille Pitäjänmäen, Pakinkylän, Pukinmäen, Oulunkylän ja Puodinkylän taajaväikisten yhdyskuntain alueille sekä Herttoniemessä olevan Tammelundin huvilayhdyskunnan ja Malmin kylässä olevan Strömsin tilan maille ynnä Degerön saarella Degerön sillan ja Hevossalmen läheisyydessä oleville huvila-alueille, lisäksi vielä kiinteistölautakunnan asiasta tekemässä esityksessä tarkemmin mainituille alueille Leppävaaran, Pitäjänmäen, Huopalahden, Malmin—Tapaninkylän, Herttoniemen ja Västersundomin liitosalueilla sekä mahdollisesti sille Lauttasaaren 63 ha:n suuruiselle alueelle, jolle yksityisten toimesta parhaillaan laadittiin rakennussuunnitelmaa, kuitenkin ehdoin, että kaupungille varattiin oikeus velkoa lääninhallituksen välityksellä maanomistajilta heidän osuutensa edellä mainittujen rakennussuunnitelmien laatimisesta aiheutuvista kustannuksista; sekä

niille lääninhallituksen määrättäville yksityisten omistamille alueille n.s. liitosalueella, joiden omistajat sitoutuivat korvaamaan kaupungille tästä aiheutuvat kustannukset kaupungin viranomaisten suorittaman laskelman perusteella.

Westendin huvilakaupunginosan rakennussuunnitelma. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ antaa Uudenmaan lääninhallitukselle epäävän lausunnon lääketieteellisensiaatti A. Grahnin lääninhallitukselle jättämästä, Westendin huvilakaupunginosan kortteleita n:ot 23 ja 26 koskevasta rakennussuunnitelmasta, jonka mukaan entinen kortteli n:o 23 liitettäisiin kortteliin n:o 26 sekä jaettaisiin tonteiksi edellisen korttelin eteläpuolella oleva, aikaisemmin puistoksi ajateltu niemikaistale.

Munkkiniemen rakennussuunnitelman muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ antaa Uudenmaan lääninhallitukselle puoltavan lausunnon Munkkiniemen hallintolautakunnan ehdotuksesta, että lääninhallitus vahvistaisi Munkkiniemen I kaupunginosan rakennussuunnitelman muutoksen, minkä mukaan Kalastajatorpantie korttelien n:ot 1 ja 4 kohdalla siirretäisiin lähemmäksi rantaa.

Oulunkylän rakennussuunnitelman muuttaminen. Lääninhallitus hyväksyi ja vahvasti noudatettavaksi kaupunginvaltuuston sille esittämän kortteleita n:ot 216—237 (Pirkkolan omakotialuetta) koskevan Oulunkylän rakennussuunnitelman muutosehdotuksen ⁵⁾ rakennussuunnitelman määräyksineen määräten samalla, että viemäröimissuunnitelma oli toteutettava niin, ettei siitä aiheutunut terveydellisiä haittoja. Kaupungin oli vastattava rakennussuunnitelman muuttamisen aiheuttamista kustannuksista ⁶⁾.

Vedenhankinta kaupungin ympäristöalueille. Kaupunginhallituksen kaupungin ympäristöalueiden vedenhankintakysymystä tutkimaan asettaman komitean ⁷⁾ annettua mietintönsä ⁸⁾ kaupunginvaltuusto sen mukaisesti päätti ⁹⁾:

¹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 5 § ja 18 p. jouluk. 10 § sekä khn pain. asiakirj. n:o 6. — ²⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 80. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask 10 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 10 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 88. — ⁶⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 4 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 139. — ⁸⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 3. — ⁹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 9 §.

että, ennenkuin kaupunki ryhtyi toimittamaan vettä yksityisille sen ulkopuolella oleville alueille, niiden rakennusoikeuden laajuus täysin oli määrättävä;

että myöskin vedenannosta johtuvat viemäriolot tällöin oli järjestettävä;

että Lauttasaaren rakennussuunnitelmaa oli muutettava siten, että tonttimaa käsitti enintään 50 % koko rakennussuunnitelma-alueesta, ja rakennusoikeuden laajuus määriteltävä niin, että alueelle voitiin rakentaa enintään 20,000 huonetta, vastaten tämä n. 30,000 asukasta;

että rakennussuunnitelman edellyttämät puistoalueet oli luovutettava yhdyskunnalle; sekä

että, elleivät yhdyskunta ja maanomistajat suostuneet näihin järjestelyihin, oli kaupungin irtisanottava voimassa oleva vedenhankintasopimus ja uudessa sopimuksessa rajoitettava annettavan veden määrää.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston v:n 1939 määrärahaa Autot 35,000 mk.

Rakennustoimiston tiliviraston v:n 1939 määrärahaa Korvaus kannanasta päätettiin sallia ylittää 814: 20 mk ¹⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Tilapäistä työvoimaa enintään 4,000 mk ²⁾ työntekijäin reservi- ja sotilaspalkkain suorituksessa tarvittavan ylimääräisen apulaisen palkkaamiseksi ja määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 2,000 mk ³⁾.

Yleisten töiden määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää seuraavia v:n 1939 yleisten töiden määrärahoja alla mainitun verran: istutusten luvun korjaus- ja kunnossapitomäärärahoja Kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden ja asuinrakennusten polttoaineet 14,466: 90 mk ja Istutusten ja kasvihuoneiden vedenkulutus 339: 95 mk, varaston luvun määrärahaa Kuorma-autojen korjaus ja maalaus, varaosia ja renkaita 25,000 mk sekä Työntekijäin erinäiset edut nimisen luvun määrärahoja Sairasapu 328,000 mk ja Reserviharjoituksiin kutsuttujen työläisten palkkaus 3,632,000 mk.

Kertomusvuoden yleisten töiden pääluokan lukuun Varasto sisältyvää määrärahaa Kuorma-autojen korjaus ja maalaus, varaosia ja renkaita päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää enintään 60,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Istutukset sisältyvien Merisataman istutustöiden jatkamiseen, tuberkuloosisairaalan tasoitus- ja istutustöihin sekä Mäntymäen rinteiden tasoitus- ja istutustöihin varattujen määrärahojen jäännökset, vastaavasti 66,044: 40 mk, 17,074: 85 mk ja 35,285: 85 mk.

Valtuusto päätti ⁶⁾ merkitä siirtomäärärahoiksi seuraavat kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun istutukset sisältyvät käyttämättömät määrärahat: Vilhonvuori, istutustöiden lopettaminen; Mäkelänkadun istutusten korjaus; Siltavuorenrannan ja Maurinkadun kulma, istutusten järjestely; Myllyrinne, alueen kunnostamistöi-

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 33 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 41 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 40 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 29 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 10 §.